

הכנסת העשרים

יוזמים: חברי הכנסת עפר שלח
אורי מקלב

פ/20/3066

הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון – הזכות להישכח), התשע"ו–2016

תיקון סעיף 3 .1 בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א–1981¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 3 –

(1) אחרי ההגדרה "מחזיק, לענין מאגר מידע" יבוא:

"ספק שירותי אינטרנט" – מי שמספק אחד מאלה:

(1) שירות שמהותו היא מתן גישה לאדם לרשת תקשורת אלקטרונית;

(2) מתן אפשרות לאתר מידע ברשת תקשורת אלקטרונית."

(2) אחרי ההגדרה "צילום" יבוא:

"רשת תקשורת אלקטרונית" – רשת האינטרנט, וכן כל רשת תקשורת ציבורית אחרת שקבע שר המשפטים, בהתייעצות עם שר התקשורת ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת."

הוספת פרק ב'1 .2 אחרי סעיף 17ט לחוק העיקרי יבוא:

"פרק ב'1: הגנה על הפרטיות ברשת תקשורת אלקטרונית

הסרת פרסומים 17. (א) נעשה פרסום שיש בו פגיעה בפרטיות באתר וקישורים ברשת תקשורת אלקטרונית (בסעיף זה – האתר המפרסם), רשאי אדם הרואה עצמו נפגע מהפרסום לפנות לבית המשפט בבקשה שיוורה לאתר המפרסם להסיר את הפרסום הפוגעני.

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

(ב) לא ניתן לבצע צו של בית המשפט כלפי האתר המפרסם, כאמור בסעיף קטן (א), רשאי בית המשפט להורות לספק שירותי אינטרנט על הסרה או חסימה של הקישור לפרסום הפוגעני."

תיקון סעיף 18 3. בסעיף 18(1) לחוק העיקרי, במקום "סעיף 13" יבוא "סעיף 13, למעט פסקה (7)",.

דברי הסבר

למעלה מעשור אנו נמצאים בעידן בו האינטרנט הוא אמצעי התקשורת המשפיע ביותר, בין אם בפרסום, בתקשורת בין אישית או בחדשות וחיפוש מידע. בניגוד לכתבות בעיתונות הכתובה או האלקטרונית, שהן חד פעמיות במהותן וחולפות עם הזמן, האלגוריתם של מנועי החיפוש מייצר קונטקסט סיפורי חדש, אשר לעיתים עלול להוביל להכפשתו ופגיעה בשמו הטוב של אדם, בין אם בצדק ובין אם לאו, ועלול לגרום נזק ממשי לחייו, לעבודתו ולפרטיותו. בניגוד לפריט מידע חדשותי "רגיל", אשר ניתן להסירו לפי החוק הקיים על ידי בית משפט, מנועי החיפוש אינם מייצרים מידע חדש אלא מציגים את המידע הקיים ברשת מלכתחילה, בצורה שונה. ללא קיומם, לא היה מיוצר אותו הקשר בין סיפורים שונים המסוגל להסב נזק לפרט – נזק שהוא אינו מידתי, וכתוצאה מהעובדה שהאינטרנט "אינו שוכח", נזק שגם אינו מוגבל בזמן.

בהצעת חוק זו מוצע לערוך תיקון בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן – החוק), כך שייתן מענה ראוי וכלים לשמירת פרטיותו של אדם בסביבה המקוונת שהפכה מפותחת מאוד. זאת בהתאם לאותה הזכות שהוגדרה על ידי בית הדין האירופאי כ"זכות להישכח". בבסיס "הזכות להישכח" עומד הצורך הבסיסי של אדם לשלוט בהתפתחות חייו באופן חופשי, בלי להיות נרדף בידי סטיגמות או מעשים שביצע בעברו, ובלבד שאינם רלוונטים בהקשר הנוכחי של חייו או אינם בעלי משמעות ציבורית.

כמובן, הזכות למחוק את המידע ממנוע החיפוש, אותה זכות שהוגדרה לאחרונה על ידי בית הדין האירופאי כ"זכות להישכח", אינה זכות מוחלטת, אך הזכות לפרטיות היא זכות חוקתית ויש להגן עליה מפני הסכנות שהקדמה הטכנולוגית והשימוש התכוף ברשת האינטרנט הביאו איתן. תיקון החוק יאפשר הגנה על פרטיותו של אדם בסביבה המקוונת, אך בד בבד יאפשר לאזן זאת אל מול הערכים וההגנות הקבועים בחוק, כך שהאיזון העדין שבין הזכות לפרטיות לזכויות אדם חשובות אחרות, לא ייפגע. יש לתקן את החוק כך שיתאים עצמו למציאות החברתית והטכנולוגית.

סעיף 1:

תחילה, מוצע להוסיף לסעיף ההגדרות בחוק (סעיף 3), את ההגדרות "ספק שירותי אינטרנט" ו"רשת תקשורת אלקטרונית". ההגדרה הראשונה כוללת שני גורמים המעורבים במתן שירותי אינטרנט ללקוח: ספקיות האינטרנט המאפשרות למשתמש הקצה להתחבר לעולם האינטרנט ומנועי החיפוש המקלים את הגישה והחיפוש של המידע הרחב המצוי בעולם האינטרנט. הגדרת "רשת תקשורת אלקטרונית" נועדה להגדיר בחוק את רשת האינטרנט וכל רשת עתידית שתהיה בשימוש מתוך חשיבה על הדינמיות הרבה של ההתפתחות הטכנולוגית.

סעיף 2:

בסעיף 2 מוצע להוסיף לחוק העיקרי סעיף שעניינו בזכותו של אדם שפרטיותו נפגעה להישכח ברשת האינטרנט. התיקון המוצע מעניק לבית המשפט את הכלים להורות לאתר אינטרנט להסיר תכנים הפוגעים בפרטיותו של אדם ושאינם מוגנים לפי הגדרות החוק. כאשר מדובר באתרי אינטרנט המפרסמים תוכן הפוגע בפרטיות אך לא ניתן, מסיבות שונות, להורות לאותם אתרים למחוק את התוכן, התיקון המוצע מעניק לבית המשפט את הסמכות להורות לספקי האינטרנט להסיר או לחסום קישורים פוגעניים, הליך המתרחש הלכה למעשה כאשר מתבצעת פגיעה בזכויות יוצרים ברשת האינטרנט.

סעיף 3:

סעיף 3 עוסק בתיקון ההגנות הקבועות בחוק הגנת הפרטיות, באופן שפרסום פרטים מתוך פסקי דין ומסמכים הקשורים להליכים משפטיים לא יהיה מוגן מקום בו יש בדברים משום פגיעה בפרטיות בהתאם לקבוע בחוק ולאיוזונים הכלולים בו.

סעיף 18(1) לחוק מייבא את ההגנות הקבועות בסעיף 13 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה–1965 (להלן – חוק איסור לשון הרע), שעניינו פרסומים מותרים. מדובר ברשימה של מצבים שהפרסום במסגרתם יזכה להגנה. פסקה (7) של סעיף 13 לחוק איסור לשון הרע קובעת כי פרסום דין וחשבון נכון והוגן של מה שנאמר או אירע בהליכים משפטיים ובוועדות חקירה יזכה להגנה רק מעצם העובדה שהפרסום נעשה במסגרות אלו. התיקון המוצע נועד להחריג מהחוק העיקרי את ההגנה הקבועה בסעיף 13(7) לחוק איסור לשון הרע בנוגע לפרסומים ודיווחים על הליכים משפטיים, ולהשאיר את האיזון בעניין לחוק תוך התייחסות שווה לפרסומים אלו כמו לכל פרסום אחר, מבלי לתת להם מעמד מיוחד. בעידן בו הגישה לפסקי דין וכתבי בי דין קלה הרבה יותר דרך רשת האינטרנט, פרסום מתוכם היכול לפגוע אנושות בזכות לפרטיות נשאר לעד ברשת האינטרנט ומסמכים אלו אף מצוטטים לרוב באתרי החדשות השונים. תיקון זה חיוני להגנה על פרטיות המעורבים בהליכים אלו. התיקון המוצע קובע כי פגיעה בפרטיותו של אדם העולה מדיווח על הליך משפטי לא תהיה מוגנת ותבחן בהתאם להוראות החוק, על ערכיו השונים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ז' בסיוון התשע"ו – 13.6.16